

Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (första avdelningen i utökad sammansättning)

den 10 september 2019*

”Den inre marknaden för naturgas – Direktiv 2009/73/EG – Kommissionens beslut om ändring av villkoren för undantag från den unionslagstiftning som är tillämplig på gasrörledningen OPAL rörande tillträde för tredje part och avgiftsregler – Artikel 36.1 i direktiv 2009/73 – Principen om energisolidaritet”

I mål T-883/16,

Republiken Polen, företrädd av B. Majczyna, K. Rudzińska och M. Kawnik, samtliga i egenskap av ombud,

sökande,

med stöd av

Republiken Lettland, företrädd av I. Kucina, G. Bambāne och V. Soņeca, samtliga i egenskap av ombud,

och av

Republiken Litauen, inledningsvis företrädd av D. Kriaučiūnas, R. Dzikovič och R. Krasuckaitė, därefter av M. Dzikovič, samtliga i egenskap av ombud,

intervenienter,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av O. Beynet och K. Herrmann, båda i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

Förbundsrepubliken Tyskland, inledningsvis företrädd av T. Henze och R. Kanitz, därefter av M. Kanitz, samtliga i egenskap av ombud,

intervenient,

angående en talan som väckts med stöd av artikel 263 FEUF om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2016) 6950 final av den 28 oktober 2016 om ändring av villkoren för undantag för OPAL-gasledningen från kraven på tillträde för tredje part och reglerade tariffer som beviljats enligt direktiv 2003/55/EG

* Rättegångsspråk: polska.

meddelar

TRIBUNALEN (första avdelningen i utökad sammansättning),

sammansatt av ordföranden I. Pelikánová (referent), samt domarna V. Valančius, P. Nihoul, J. Svenningsen och U. Öberg,

justitiesekreterare: handläggaren F. Oller,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 23 oktober 2018,

följande

Dom

I. Tillämpliga bestämmelser

1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 98/30/EG (EUT L 176, 2003, s. 57), har upphävts och ersatts av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (EUT L 211, 2009, s. 94).

2 Artikel 32 i direktiv 2009/73, som är identisk med artikel 18 i direktiv 2003/55, har följande lydelse:

”Tillträde för tredje part

1. Medlemsstaterna ska se till att det införs en ordning för tredje parts tillträde till överförings- och distributionssystem och LNG-anläggningar grundad på offentliggjorda tariffer, som ska gälla för alla berättigade kunder, inbegripet gashandelsföretag, och som ska tillämpas objektivt utan att någon diskriminerande åtskillnad görs mellan systemanvändarna. Medlemsstaterna ska se till att dessa tariffer, eller de metoder som använts för att beräkna dem, godkänns av en i artikel 39.1 avsedd tillsynsmyndighet innan de träder i kraft i enlighet med artikel 41 samt att tarifferna – och metoderna om endast dessa har godkänts – offentliggörs innan de träder i kraft.

2. Systemansvariga för överföringssystem ska, om det behövs för att kunna utföra arbetsuppgifter bland annat avseende gränsöverskridande överföring, ha tillträde till nät som tillhör andra systemansvariga för överföringssystem.

3. Bestämmelserna i detta direktiv ska inte hindra att långsiktiga avtal ingås i den mån de överensstämmer med gemenskapens konkurrensregler.”

3 Artikel 36 i direktiv 2009/73, som har ersatt artikel 22 i direktiv 2003/55, har följande lydelse:

”Ny infrastruktur

1. Större nya gasinfrastrukturprojekt, dvs. sammanlänkningar, LNG- och lagringsanläggningar, får på begäran undantas, under en fastställd tid, från bestämmelserna i artiklarna 9, 32, 33, 34, 41.6, 41.8 och 41.10 om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Investeringen måste stärka konkurrensen vad gäller gasförsörjning och försörjningstrygghet.

- b) Den risknivå som är förenad med investeringen ska vara sådan att investeringen inte skulle bli av om inte undantag beviljades.
- c) Infrastrukturen måste ägas av en fysisk eller juridisk person som åtminstone vad avser juridisk form är skild från de systemansvariga inom vilkas system infrastrukturen kommer att byggas upp.
- d) Avgifter ska tas ut av användare av denna infrastruktur.
- e) Undantaget får inte skada konkurrensen eller en effektivt fungerande inre marknad för naturgas eller hindra det reglerade system till vilket infrastrukturen är kopplad från att fungera effektivt.

...

3. [Den nationella tillsynsmyndigheten får från fall till fall besluta om det undantag som avses i punkterna 1 och 2.

...

6. Ett undantag får gälla hela eller delar av den nya infrastrukturens kapacitet eller av den befintliga infrastrukturens kapacitet, om denna har ökat väsentligt.

Vid beslut om undantag ska det i varje enskilt fall övervägas om villkor måste anges för undantagets varaktighet och för icke-diskriminerande tillträde till infrastrukturen. När beslut om sådana villkor fattas ska hänsyn särskilt tas till den ytterligare kapacitet som ska byggas upp, eller förändringen av befintlig kapacitet, samt till projektets tidsplan och till nationella förhållanden.

...

8. Tillsynsmyndigheten ska så snart den mottagit en begäran om undantag utan dröjsmål skicka en kopia av denna till kommissionen. Beslutet ska omedelbart anmälas till kommissionen av den behöriga myndigheten tillsammans med alla relevanta upplysningar om beslutet. Dessa upplysningar får överlämnas till kommissionen i samlad form, för att kommissionen ska kunna fatta ett välgrundat beslut. I synnerhet ska upplysningarna innehålla följande, nämligen

- a) detaljerade skäl på grundval av vilka tillsynsmyndigheten eller medlemsstaten har beviljat eller vägrat undantaget tillsammans med en hänvisning till punkt 1, inklusive den eller de relevanta led i den punkten som beslutet grundar sig på, inklusive de ekonomiska upplysningar som motiverar behovet av undantaget,
- b) den analys som har gjorts av hur undantaget kommer att påverka konkurrensen och den inre naturgasmarknadens sätt att fungera,
- c) skälen till tidsperioden och den andel av den berörda gasinfrastrukturens totala kapacitet för vilken undantaget gäller,
- d) Om undantaget gäller en sammanlänkning, resultatet av samrådet med de berörda medlemsstaterna eller tillsynsmyndigheterna.
- e) infrastrukturens bidrag till diversifieringen av gasförsörjningen.

9. Senast två månader efter det att anmälan har mottagits får kommissionen fatta ett beslut om att tillsynsmyndigheten ska ändra eller återkalla beslutet att bevilja ett undantag. Den tvåmånadersperioden kan förlängas med ytterligare två månader under vilka kommissionen samlar in

ytterligare upplysningar. Denna ytterligare period ska börja löpa dagen efter det att fullständiga upplysningar har mottagits. Den inledande tvåmånadersperioden kan även förlängas med både kommissionens och tillsynsmyndighetens medgivande.

...

Tillsynsmyndigheten ska följa kommissionens beslut att ändra eller återkalla beslutet om undantag inom en månad och ska meddela kommissionen i enlighet därmed.

...”

- 4 Enligt 28a § 1 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz) (den tyska lagen om el- och gasförsörjning) av den 7 juli 2005 (BGBl. 2005 I, s. 1970, 3621), (nedan kallad EnWG), i den lydelse som var tillämplig på omständigheterna i målet, är det möjligt för Bundesnetzagentur (BNetzA, den förbundsstatliga gasnätmyndigheten, Tyskland) att bland annat undanta sammanlänknings mellan Förbundsrepubliken Tyskland och andra stater från bestämmelserna om tillträde för tredje part. Tillämpningsvillkoren för 28a § EnWG motsvarar tillämpningsvillkoren i artikel 36.1 i direktiv 2009/73.

II. Bakgrund till tvisten

- 5 Den 13 mars 2009 överlämnade BNetzA, som är tillsynsmyndighet i Tyskland, två beslut av den 25 februari 2009 till Europeiska gemenskapernas kommission, varigenom den gränsöverskridande transportkapaciteten i gasledningsprojektet Ostseepipelin-Anbindungsleitung (nedan kallat OPAL) undantogs från tillämpningen av bestämmelserna om tillträde för tredje part i artikel 18 i direktiv 2003/55 och de avgiftsregler som föreskrivs i artikel 25.2–25.4. Gasledningen OPAL utgör markdelen i öster av gasledningen Nord Stream 1, vars inmatningspunkt befinner sig i närheten av Lubmin nära Greifswald i Tyskland och vars uttagpunkt befinner sig i Brandov i Republiken Tjeckien. De två besluten rörde de kvotandelar som innehades av de båda ägarna av gasledningen OPAL.
- 6 Gazoduc OPAL ägs av WIGA Transport Beteiligungs-GmbH & Co (nedan kallat WIGA, tidigare W & G Beteiligungs-GmbH & Co. KG, tidigare Wingas GmbH & Co. KG) som innehar en kvotandel på 80 procent av nämnda gasledning, och E.ON Ruhrgas AG som innehar en kvotandel på 20 procent. WIGA kontrolleras gemensamt av OAO Gazprom och BASF SE. Det företag som driver den del av gasledningen OPAL som tillhör WIGA är OPAL Gastransport GmbH & Co. KG (nedan kallat OGT).
- 7 Genom beslut C (2009) 4694 (nedan kallat det ursprungliga beslutet) av den 12 juni 2009 begärde kommissionen med stöd av artikel 22.4 tredje stycket i direktiv 2003/55 (nu artikel 36.9 i direktiv 2009/73) att BNetzA skulle ändra sina beslut av den 25 februari 2009 genom att lägga till följande villkor:
 - ”a) Utan att det påverkar tillämpningen av regeln i [led] b, har ett företag i dominerande ställning på en eller flera stora marknader för naturgas i föregående eller efterföljande led i Republiken Tjeckien inte rätt att, inom loppet av ett år, boka mer än 50 procent av gasledningen OPAL:s överföringskapaciteter till den tjeckiska gränsen. Bokningar som görs av företag inom samma koncern, såsom Gazprom och Wingas, bedöms gemensamt. Bokningar som görs av företag i dominerande ställning/grupper av företag i dominerande ställning som ingått stora långfristiga avtal om gasleveranser bedöms samlat ... Reservationer från företag som tillhör samma koncern, som Gazprom och Wingas, kommer att prövas tillsammans. Reservationer från dominerande företag/företagskoncerner som ingått omfattande långsiktiga avtal om gasleveranser kommer att prövas i sammanfattad form ...

- b) Gränsen på 50 procent av kapaciteten kan överskridas om det berörda företaget avyttrar en volym på 3 miljarder m³ gas från gasledningen OPAL till marknaden, enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande förfarande ("programmet för avyttring av gas"). Det bolag som är systemansvarigt för gasledningen eller det företag som är skyldigt att genomföra programmet ska garantera att motsvarande transportkapacitet finns att tillgå och att uttagpunkt kan väljas fritt ("programmet för avyttring av kapacitet"). Formerna för programmen "avyttring av gas" och "avyttring av kapacitet" ska godkännas av BNetzA."
- 8 Den 7 juli 2009 ändrade BNetzA sina beslut av den 25 februari 2009 genom att anpassa dem till de ovan i punkt 7 angivna villkoren som föreskrevs i det ursprungliga beslutet. Undantaget från reglerna godtogs av BNetzA för en period av 22 år.
- 9 Gasledningen OPAL togs i bruk den 13 juli 2011 och har i sin norra del, mellan Greifswald och inmatningspunkten Groß-Köris söder om Berlin (Tyskland) en årlig kapacitet på ungefär 36,5 miljarder m³. Däremot har gasledningen OPAL i den södra delen mellan Groß-Köris och utmatningspunkten i Brandov en årlig kapacitet på ungefär 32 miljarder m³. Skillnaden på 4,5 miljarder m³ per år skulle säljas i industriområdet Gaspool som omfattar norra och östra Tyskland.
- 10 Enligt det ursprungliga beslutet och BNetzA:s beslut av den 25 februari 2009, i ändrad lydelse enligt dess beslut av den 7 juli 2009, undantogs gasledningen OPAL:s kapacitet helt och hållet från tillämpningen av bestämmelserna om reglerat tillträde för tredje part och om tariffer i direktiv 2003/55.
- 11 Enligt nuvarande tekniska struktur kan naturgasen inte levereras till gasledningens inmatningspunkt nära Greifswald annat än genom gasledningen Nord Stream 1, som används av koncernen Gazprom för att leverera gas som kommer från ryska gasfält. Eftersom Gazprom inte har genomfört programmet för avyttring av gas enligt det ursprungliga beslutet, har de 50 procent av kapaciteten för denna gasledning som inte bokats aldrig utnyttjats, vilket innebär att endast 50 procent av gasledningen OPAL:s kapacitet verkar ha utnyttjats.
- 12 Den 12 april 2013 begärde OGT, OAO Gazprom och Gazprom Eksport LLC formellt att BNetzA skulle ändra vissa bestämmelser i det undantag som beviljats år 2009.
- 13 Den 13 maj 2016 meddelade BNetzA kommissionen, med stöd av artikel 36 i direktiv 2009/73, att den till följd av en begäran som inkommit från OGT, OAO Gazprom och Gazprom Eksport hade för avsikt att ändra vissa bestämmelser i 2009 års beslut om undantag såvitt avsåg den delen av gasledningen OPAL som OGT driver, genom att med OGT ingå ett offentligrättsligt avtal som enligt tysk rätt utgör ett förvaltningsbeslut.
- 14 Den ändring som BNetzA planerade bestod i att begränsningen av den kapacitet som kunde bokas av företag i dominerande ställning, vilken fastställdes enligt det ursprungliga beslutet (se punkt 7 ovan), ersattes med en skyldighet för OGT att erbjuda minst 50 procent av den transportkapacitet som företaget utnyttjar, nämligen 15 864 532 kWh/h (cirka 12,3 miljarder m³/år) på auktion, varav 14 064 532 kWh/h (cirka 10,98 miljarder m³/år) i form av dynamiskt tilldelningsbara fasta kapaciteter (feste dynamisch zuordenbare Kapazitäten, DZK) och 1 800 000 kWh/h (cirka 1,38 miljard m³/år), i form av fritt tilldelningsbara fasta kapaciteter (feste frei zuordenbare Kapazitäten, FZK) vid utmatningspunkten i Brandov. För det fall efterfrågan på FZK-kapaciteter under två på varandra följande år skulle överstiga det ursprungliga utbudet på 1 800 000 kWh/h, var OGT under vissa villkor tvungen att höja utbudet av sådan kapacitet upp till ett tak på 3 600 000 kWh/h (cirka 2,8 miljarder m³/år).
- 15 Den 28 oktober 2016 antog kommissionen, med stöd av artikel 36.9 i direktiv 2009/73, beslut C(2016) 6950 final om ändring av villkoren för undantag för OPAL-gasledningen från kraven på tillträde för tredje part och reglerade tariffer som beviljats enligt direktiv 2003/55/EG (nedan kallat det angripna

beslutet), vilket riktades till BNetzA. Förfarandet som föreskrivs i artikel 36 i direktiv 2009/73 motsvarar det som föreskrivs i artikel 22 i direktiv 2003/55, vilket är den artikel som utgör rättslig grund för det ursprungliga beslutet. Det angripna beslutet offentliggjordes på kommissionens webbplats den 3 januari 2017.

- 16 I det angripna beslutet påpekade kommissionen inledningsvis, i skälen 18–21, att även om det i artikel 36 i direktiv 2009/73 inte föreskrivs någon bestämmelse som specifikt avser möjligheten att ändra ett sådant undantag som det som är föremål för det ursprungliga beslutet, vilket är tillåtet enligt artikel 22 i direktiv 2003/55, följer det av allmänna förvaltningsrättsliga principer att beslut som har långa verkningar i tiden kan omprövas. Kommissionen ansåg således, mot bakgrund av principen om parallella former och för att säkerställa rättssäkerheten, att det i förevarande fall var lämpligt att granska det förslag till ändring av det ursprungliga undantaget som BNetzA hade ingett i ljuset av det förfarande som föreskrivs i artikel 36 i direktiv 2009/73 för de nya anläggningarna. När det gäller de materiella villkor som ska vara uppfyllda för att en sådan ändring ska ske, ansåg kommissionen att i avsaknad av specifika klausuler för omprövning måste förändringar i omfattningen av ett tidigare beviljat undantag eller villkoren för detta undantag vara motiverade, och att nya faktiska omständigheter som uppkommit efter det att det ursprungliga beslutet om undantag antogs i detta avseende kunde utgöra ett giltigt skäl för att ompröva detta ursprungliga beslut.
- 17 I sak har kommissionen, genom det angripna beslutet, godkänt ändringarna av den undantagsordning som BNetzA avsåg att införa, med förbehåll för vissa ändringar, nämligen följande:
- Det ursprungliga utbudet av kapacitet som auktionerades ut skulle avse 3 200 000 kWh/h (cirka 2,48 miljarder m³/år) FZK-kapacitet och 12 664 532 kWh/h (cirka 9,83 miljarder m³/år) DZK-kapacitet.
 - En ökning av den mängd FZK-kapacitet som skulle säljas på auktion skulle ske påföljande år, så snart efterfrågan vid en årlig auktion överskred 90 procent av den erbjudna kapaciteten, och skulle ske i omgångar på 1 600 000 kWh/h (cirka 1,24 miljarder m³/år), upp till ett tak på 6 400 000 kWh/h (cirka 4,97 miljarder m³/år).
 - Ett företag eller en grupp av företag som innehar en dominerande ställning i Republiken Tjeckien eller som kontrollerar mer än 50 procent av den gas som anländer till Greifswald kan enbart delta i auktionsförfarandet för FZL-kapaciteter till grundpriset, som inte ska överstiga det genomsnittliga baspriset i den reglerade tariffen för överföringssystemet från den kommersiella zonen Gaspool i Tyskland till Republiken Tjeckien för jämförbara produkter under samma år.
- 18 Den 28 november 2016 ändrade BNetzA det undantag som beviljats genom dess beslut av den 25 februari 2009 avseende den kvotdel av gasledningen OPAL som drevs av OGT, i enlighet med det angripna beslutet, genom att med OGT ingå ett offentligrättsligt avtal som enligt tysk rätt utgör ett förvaltningsbeslut.

III. Förfarandet och parternas yrkanden

- 19 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 16 december 2016 väckte Republiken Polen förevarande talan.
- 20 Genom särskild handling som ingavs till tribunalens kansli samma dag ansökte Republiken Polen om interimistiska åtgärder. Denna ansökan avslogs genom beslut av den 21 juli 2017, Polen/kommissionen (T-883/16 R, EU:T:2017:542). Det förordnades att beslutet om rättegångskostnaderna skulle anstå.

- 21 Genom handlingar som inkom till tribunalens kansli den 19 januari, den 20 mars och den 29 mars 2017 ansökte Förbundsrepubliken Tyskland om att få intervensera i målet till stöd för kommissionens yrkanden, medan Republiken Lettland och Republiken Litauen ansökte om att få intervensera till stöd för Republiken Polens yrkanden. Eftersom parterna i målet inte har anfört några invändningar, har ordföranden på tribunalens första avdelning bifallit dessa interventionsansökningar.
- 22 Svarsinlagan inkom till tribunalens kansli den 3 mars 2017.
- 23 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 13 mars 2017 kompletterade Republiken Polen sin talan, efter att det angripna beslutet hade offentliggjorts den 3 januari 2017, och anförde ytterligare en grund.
- 24 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 9 juni 2017 inkom kommissionen med yttrande över Republiken Polens inlaga av den 13 mars 2017.
- 25 Repliken och dupliken inkom till tribunalens kansli den 2 juni respektive den 31 augusti 2017.
- 26 Genom handling som inkom till tribunalens kansli den 22 december 2017 begärde Republiken Polen, i enlighet med artikel 28.1 och 28.5 i tribunalens rättegångsregler, att målet skulle hänskjutas till stora avdelningen eller, åtminstone, till en avdelning med fem domare. Den 16 februari 2018 beslutade tribunalen att inte föreslå att målet skulle hänskjutas till den stora avdelningen och noterade att målet enligt artikel 28.5 i rättegångsreglerna hade tilldelats första avdelningen i utökad sammansättning.
- 27 Inom ramen för åtgärder för processledning anmodade tribunalen Republiken Polen och kommissionen att inkomma med vissa handlingar samt att besvara vissa frågor. Republiken Polen och kommissionen efterkom denna begäran.
- 28 Parterna och intervenienterna utvecklade sin talan och svarade på tribunalens frågor vid förhandlingen den 23 oktober 2018.
- 29 Republiken Polen har yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet och
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.
- 30 Republiken Lettland har yrkat att tribunalen ska
- ogiltigförklara det angripna beslutet och
 - förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.
- 31 Republiken Litauen har yrkat att tribunalen ska ogiltigförklara det angripna beslutet.
- 32 Kommissionen har, med stöd av Förbundsrepubliken Tyskland, yrkat att tribunalen ska
- underlåta att beakta Republiken Polens inlaga av den 13 mars 2017 på grund av att den inte kan tas upp till sakprövning,
 - ogilla talan och
 - förplikta Republiken Polen att ersätta rättegångskostnaderna.

IV. Rättslig bedömning

A. Huruvida Republiken Polens inlaga av den 13 mars 2017 kan tas upp till sakprövning

- 33 Republiken Polen väckte talan den 16 december 2016, enbart på grundval av pressmeddelandet avseende det angripna beslutet, som kommissionen offentliggjorde den dag då det angripna beslutet antogs, det vill säga den 28 oktober 2016. Det angripna beslutet offentliggjordes den 3 januari 2017 på kommissionens webbplats.
- 34 Republiken Polen har hävdats att det var först efter offentliggörandet av det angripna beslutet på kommissionens webbplats som den kunnat få kännedom om det exakta innehållet i beslutet. Efter att ha tagit del av det angripna beslutet, såsom det hade offentliggjorts, ingav Republiken Polen den 13 mars 2017 ett ”komplement till talan” (nedan kallad den kompletterande inlagan), i vilket den för det första framförde ytterligare argument till stöd för den första grunden och för det andra åberopade en ytterligare grund.
- 35 Kommissionen har bestritt att den kompletterande inlagan kan tas upp till prövning. Den har för det första gjort gällande att Republiken Polen, genom ansökan som ingavs den 19 december 2016, har uttömt sin rätt att väcka talan enligt artikel 263 FEUF eftersom den frist för att väcka talan som grundar sig på den tidpunkt då Republiken Polen fick kännedom om innehållet i det angripna beslutet började löpa och att en förnyad frist för att väcka talan på grund av det senare offentliggörandet av det angripna beslutet inte kan medges. För det andra har kommissionen erinrat om att möjligheten att ”komplettera” en ansökan inte föreskrivs i rättegångsreglerna, eftersom nya grunder som grundas på faktiska omständigheter som framkommit senare kan anföras i repliken i enlighet med artikel 84.2 i rättegångsreglerna. För det tredje har kommissionen gjort gällande att den kompletterande inlagan i vilken en ny tidsfrist för att väcka talan åberopades är en form av ”kompletterande talan”, som inte kan tas upp till sakprövning på grund av *litis pendens*, eftersom bland annat det förhållandet att talan väcktes den 19 december 2016 gjorde det möjligt för Republiken Polen att få tillgång till ett effektivt domstolsskydd, inbegripet genom interimistiska åtgärder.
- 36 Enligt artikel 263 sjätte stycket FEUF ska talan som avses i denna artikel väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs klaganden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden, allt efter omständigheterna.
- 37 Eftersom det angripna beslutet i förevarande fall offentliggjordes den 3 januari 2017 är det vid detta datum som fristen för att väcka talan började löpa. Enligt artikel 60 i rättegångsreglerna ska denna tidsfrist i förekommande fall förlängas med tio dagar, med hänsyn till avstånd. Fristen för att väcka talan i förevarande mål löpte således ut den 13 mars 2017.
- 38 Den kompletterande inlagan, som inkom till tribunalens kansli den 13 mars 2017, ingavs således den sista dagen för att väcka talan, det vill säga före utgången av fristen. Den kompletterande inlagan kan således prövas.
- 39 Kommissionens argument föranleder inte någon annan bedömning.
- 40 För det första kan kommissionen inte vinna framgång med sitt argument att Republiken Polen har uttömt sin rätt att väcka talan genom att fristen för att väcka talan började löpa det datum då den fick kännedom om innehållet i det angripna beslutet.
- 41 Det följer det av fast rättspraxis att tidsfristerna för att väcka talan tillhör tvingande rätt och är inte något som parterna eller domstolen kan råda över, eftersom de fastställts för att säkerställa tydlighet och säkerhet i rättsförhållanden och för att undvika diskriminerande eller godtycklig behandling i rättsliga förfaranden (se dom av den 18 september 1997, *Mutual Aid Administration*

Services/kommissionen, T-121/96 och T-151/96, EU:T:1997:132, punkt 38 och där angiven rättspraxis). Härav följer att i de fall där sökanden väcker talan innan fristen börjar löpa, i enlighet med artikel 263 sjätte stycket FEUF, följer det härav inte att den frist som föreskrivs i den sistnämnda artikeln av denna anledning ska ändras. I förevarande fall inleddes fristen för att väcka talan följaktligen inte vid tidpunkten för talans väckande, utan i enlighet med artikel 263 sjätte stycket FEUF vid tidpunkten för offentliggörandet av det angripna beslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 26 september 2013, Telefónica/kommissionen, PPG och SNF/ECHA, C-626/11 P, EU:C:2013:595, punkterna 38 och 39).

- 42 Vidare kan dagen för offentliggörande av ett eventuellt pressmeddelande i vilket det hänvisas till antagandet av ett beslut i vart fall inte anses vara den dag då fristen för att väcka talan börjar löpa. Det kan i synnerhet inte antas att en läsning av ett sådant pressmeddelande som enbart innehåller en kort sammanfattning av det berörda beslutet motsvarar ”kännedom” om det angripna beslutet i den mening som avses i artikel 263 sjätte stycket FEUF.
- 43 När det, för det andra, gäller argumentet att det i rättegångsreglerna inte föreskrivs någon möjlighet att inkomma med en kompletterande inlägga efter det att ansökan har getts in, erinrar tribunalen om att det framgår av rättspraxis att då Europeiska unionen är en rättslig gemenskap inom vilken det ska kontrolleras att institutionernas åtgärder är förenliga med fördraget, ska de processuella regler som är tillämpliga på mål som har anhängiggjorts vid unionsdomstolen i största möjliga utsträckning tolkas på ett sådant sätt att reglerna kan tillämpas på ett sätt som bidrar till uppnåendet av målet att säkerställa ett effektivt domstolsskydd för enskildas rättigheter enligt unionsrätten (dom av den 17 juli 2008, Athinaiki Techniki/kommissionen, C-521/06 P, EU:C:2008:422, punkt 45).
- 44 Endast den omständigheten att rättegångsreglerna inte uttryckligen föreskriver någon möjlighet att inkomma med en kompletterande inlägga efter att ansökan getts in kan således inte utesluta en sådan möjlighet i den mån den kompletterande inlagan ges in före utgången av talefristen.
- 45 I artikel 84.2 i rättegångsreglerna föreskrivs visserligen att nya grunder eller argument ska inges under förfarandet vid den andra skriftväxlingen, om det föreligger nya omständigheter som framkommit under förfarandet. Det framgår emellertid inte av denna bestämmelse att om sökanden, såsom i förevarande fall, innan fristen för att väcka talan har löpt ut och innan en replik har ingetts, skulle inge en separat handling för att anföra sina grunder och argument avseende det angripna beslutet som har offentliggjorts efter det att ansökan har getts in, så kan denna särskilda handling inte tas upp till sakprövning.
- 46 Kommissionen har i förevarande fall getts möjlighet att bemöta de grunder och argument som Republiken Polen har anfört i sin kompletterande inlägga. Efter en anmodan från tribunalen yttrade sig kommissionen över den kompletterande inlagan den 9 juni 2017. Under dessa omständigheter påverkas inte kommissionens möjlighet att bemöta de grunder och argument som sökanden har anfört i det aktuella fallet av att den kompletterande inlagan prövas i sak.
- 47 Mot denna bakgrund kan den kompletterande inlägga som Republiken Polen inkom med den 13 mars 2013, det vill säga före utgången av fristen för att väcka talan, prövas i sak.

B. Prövning i sak

- 48 Republiken Polen har åberopat sex grunder till stöd för sin talan. Den första grunden avser åsidosättande av artikel 36.1 a i direktiv 2009/73, jämförd med artikel 194.1 b FEUF och av solidaritetsprincipen. Den andra grunden avser kommissionens bristande behörighet och åsidosättande av artikel 36.1 i direktiv 2009/73. Den tredje grunden avser åsidosättande av artikel 36.1 b i

direktiv 2009/73. Den fjärde grunden avser åsidosättande av artikel 36.1 a och e i direktiv 2009/73. Den femte grunden avser åsidosättande av internationella konventioner i vilka unionen är part och den sjätte grunden avser åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen.

49 Den första grunden ska prövas först.

1. Den första grunden avseende åsidosättande av artikel 36.1 a i direktiv 2009/73, jämförd med artikel 194.1 b FEUF, och av solidaritetsprincipen

50 Kommissionen har i skälen 49–53 i det angripna beslutet, efter att ha erinrat om att den i det ursprungliga beslutet kom fram till att gasledningen OPAL skulle öka försörjningstryggheten, undersökt huruvida de ändringar i driftsystemet som BNetzA föreslagit kunde leda till en annan bedömning. Den kom fram till att så inte var fallet, bland annat med hänsyn till att den ytterligare kapacitet som faktiskt kunde användas i gasledningen Nord Stream 1, efter ökningen av den kapacitet som faktiskt användes i gasledningen OPAL, inte var tillräcklig för att fullständigt ersätta de gaskvantiteter som dittills passerat genom gasledningarna Braterstwo och Yamal.

51 Republiken Polen har, med stöd av Republiken Litauen, gjort gällande att det angripna beslutet innebär ett åsidosättande av rättssäkerhetsprincipen samt principen om energisolidaritet och således strider mot artikel 36.1 a i direktiv 2009/73, jämförd med artikel 194.1 b FEUF. Enligt Republiken Polen skulle beviljandet av ett nytt undantag avseende gasledningen OPAL hota en trygg gasförsörjning i unionen, särskilt i Centraleuropa. Minskningen av gastransporten genom gasledningarna Yamal och Braterstwo kan i synnerhet leda till att energisäkerheten i Polen försvagas och avsevärt hindra diversifieringen av källorna för gasförsörjning.

a) Det påstådda åsidosättandet av artikel 36.1 a i direktiv 2009/73

52 Republiken Polen har erinrat om att ett lagstadgat undantag enligt artikel 36.1 a i direktiv 2009/73 endast kan beviljas till förmån för en större ny gasinfrastruktur, om investeringen i den berörda infrastrukturen förbättrar gasförsörjningstryggheten, vilket är ett kriterium som enligt Republiken Polen ska tolkas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 994/2010 av den 20 oktober 2010 om åtgärder för att trygga naturgasförsörjningen och om upphävande av rådets direktiv 2004/67/EG (EUT L 295, 2010, s. 1) och mot bakgrund av det huvudsakliga syftet med unionens energipolitik, som anges i artikel 194.1 FEUF, nämligen att garantera energisäkerheten i hela unionen och för dess medlemsstater individuellt.

53 Kommissionen har med stöd av Förbundsrepubliken Tyskland bestritt dessa argument.

54 Enligt artikel 36.1 a i direktiv 2009/73 får "[s]törre nya gasinfrastrukturprojekt, dvs. sammanlänknings-, ..., på begäran undantas, under en fastställd tid, från bestämmelserna [bland annat om tillträde för tredje part] om samtliga följande villkor är uppfyllda: a) Investeringen måste [förbättra] ... försörjningstrygghet".

55 Tribunalen underkänner inledningsvis Republiken Polens argument att detta kriterium är tillämpligt i förevarande fall, eftersom ett nytt undantag från tillträde för tredje part beviljas genom det angripna beslutet.

56 Det kan nämligen konstateras att kommissionen i förevarande fall genom det angripna beslutet inte godkände införandet av ett nytt undantag, utan en ändring av ett befintligt undantag. Gasledningen OPAL:s gränsöverskridande överföringskapacitet enligt BNetzA:s beslut av den 25 februari 2009, vilken ändrades genom beslut av den 7 juli 2009 (se ovan punkterna 5 och 8), undantas redan från tillämpningen av reglerna om tredje parts tillträde i artikel 18 i direktiv 2003/55 och från

avgiftsreglerna i artikel 25.2-4 i nämnda direktiv. Såsom anförts ovan i punkterna 14 och 16 bibehålls i princip detta undantag genom de regler som BNetzA föreslog den 13 maj 2016, vilka ändrades genom det angripna beslutet, och de därmed ändrade villkoren.

- 57 Det ska i detta sammanhang klargöras att det ursprungliga beslutet, vilket kommissionen framhöll under förhandlingen, inte ändrades genom det angripna beslutet. Enligt artikel 36.3 i direktiv 2009/73 är det nämligen den nationella tillsynsmyndigheten som fattar beslut om det undantag som avses i punkt 1 i nämnda artikel. Det var således BNetzA som antog 2009 års beslut om undantag (se punkterna 5 och 8 ovan) och som år 2016 ändrade villkoren för detta undantag genom att ingå ett offentlighetsligt avtal med OGT (se punkt 18 ovan). I båda fallen begränsade sig kommissionen till att utöva den kontrollbefogenhet som den tillerkänns enligt artikel 22.4 tredje stycket i direktiv 2003/55 och därefter enligt artikel 36.9 i direktiv 2009/73, genom att anmoda BNetzA att ändra sina beslut. Det ursprungliga beslutet och det angripna beslutet utgjorde således två självständiga beslut som vart och ett av dem avsåg en åtgärd som de tyska myndigheterna planerade att vidta, nämligen dels BNetzA:s beslut av den 25 februari 2009 (se punkt 5 ovan), dels det offentlighetsliga avtal som anmälades den 13 maj 2016 (se punkt 13 ovan) som kan likställas med ett administrativt beslut.
- 58 Vad gäller kriteriet förbättring av försörjningstryggheten, framgår det av ordalydelsen i artikel 36.1 a i direktiv 2009/73 att det inte är det begärda undantaget, utan investeringen som ska uppfylla detta kriterium – det vill säga i förevarande fall uppförandet av gasledningen OPAL. Det ankom följaktligen på kommissionen att inom ramen för det ursprungliga beslutet försäkra sig om att den planerade investeringen uppfyllde detta kriterium. Kommissionen var däremot inte skyldig att pröva nämnda kriterium inom ramen för det angripna beslutet, i vilket endast en ändring av de villkor som undantaget var förenat med godkändes. Eftersom ingen ny investering förutsågs i detta skede och den ändring av villkoren för driften som BNetzA hade föreslagit inte ändrade gasledningen i egenskap av infrastruktur, kunde denna fråga inte besvaras annorlunda år 2016 än år 2009.
- 59 Den omständigheten att kommissionen i det angripna beslutet har gjort en prövning som inte krävs enligt tillämplig lagstiftning kan inte föranleda unionsdomstolen att pröva detta beslut, inom ramen för en talan som väckts vid tribunalen, mot bakgrund av ett kriterium som inte förskrivs i lag.
- 60 Den första grunden är således verkningslös, i den mån den grundar sig på artikel 36.1 a i direktiv 2009/73.

b) Det påstådda åsidosättandet av artikel 194.1 FEUF

- 61 När det gäller artikel 194.1 FEUF har Republiken Polen, med stöd av Republiken Litauen, understrukit att den solidaritetsprincip som nämns där är en av unionens prioriteringar på området för energipolitik. Enligt Republiken Polen innebär denna princip att såväl medlemsstaterna som unionens institutioner ska genomföra unionens energipolitik i en anda av solidaritet. I synnerhet strider de åtgärder som vidtas av EU-institutionerna och som äventyrar energisäkerheten i vissa regioner eller medlemsstater, inklusive deras gasförsörjningstrygghet, mot principen om solidaritet.
- 62 Republiken Polen har anført att det angripna beslutet gör det möjligt för Gazprom och de företag som ingår i Gazprom-koncernen att omdirigera ytterligare gasvolymerna på unionens marknad genom att fullt ut utnyttja kapaciteten i gasledningen Nord Stream 1. I avsaknad av en nämnvärd ökning av efterfrågan på naturgas i Centraleuropa, leder detta nödvändigtvis till att villkoren för tillhandahållande och användning av transporttjänsterna i gasledningar som konkurrerar med OPAL, det vill säga gasledningarna Braterstwo och Yamal, påverkas på så sätt att gastransporten genom dessa två gasledningar minskar eller till och med avbryts fullständigt.

- 63 I detta avseende befarar Republiken Polen för det första att en sådan begränsning eller ett sådant avbrott i transporten genom gasledningen Braterstwo leder till att det blir omöjligt att upprätthålla försörjningen på det polska territoriet genom denna gasledning från Ukraina, vilket skulle göra det omöjligt att garantera kontinuiteten i leveranserna till kunderna på det polska territoriet med följande konsekvenser som uppenbarligen inte har beaktats av kommissionen:
- Det skulle bli omöjligt för de företag som har anförtrotts ansvaret för detta att fullgöra sina garantier vad gäller gasleveranser till skyddade kunder.
 - Det skulle bli omöjligt att säkerställa ett väl fungerande gassystem och möjligheterna för kommersiell användning av anläggningar för lagring av gas skulle påverkas.
 - Det skulle finnas en risk för en betydande ökning av kostnaderna för att erhålla gas.
- 64 För det andra, med hänsyn till att avtalet om gastransport genom gasledningen Yamal till Västeuropa upphör att gälla år 2020, och att därefter avtalet om gastransport genom samma gasledning till Polen upphör år 2022, befarar Republiken Polen att det kan leda till en minskning eller till och med ett fullständigt avbrott i gasförsörjningen genom gasledningen Yamal, vilket skulle innebära negativa följder för:
- Tillgången till importkapaciteter till Polen från Tyskland och Republiken Tjeckien,
 - nivån på överföringstarifferna från dessa två länder, och
 - diversifieringen av gasförsörjningskällorna i Polen och i övriga medlemsstater i Central- och Östeuropa.
- 65 Kommissionen har bestritt dessa argument. Kommissionen har särskilt gjort gällande att energisolidaritet är ett politiskt begrepp som återfinns i dess meddelanden och handlingar, medan det angripna beslutet måste uppfylla de rättsliga kriterier som anges i artikel 36.1 i direktiv 2009/73. Den har i huvudsak anfört att principen om solidaritet mellan medlemsstaterna, som anges i artikel 194.1 FEUF, dels riktar sig till lagstiftaren och inte till den myndighet som tillämpar lagstiftningen, dels endast rör krissituationer i försörjningen eller funktionen på den inre marknaden för gas, medan principerna om en normalfungerande marknad fastställs i direktiv 2009/73. Begreppet energisolidaritet skulle under alla omständigheter kunna beaktas genom kriteriet avseende förbättring av försörjningstryggheten, vilket föreskrivs i artikel 36.1 i direktivet, vilket kommissionen har prövat i det angripna beslutet. Kommissionen har slutligen påpekat att gasledningen Nord Stream 1 är ett projekt som erkänts vara av gemensamt intresse bestående i genomförandet av ett prioriterat projekt i europeiskt intresse som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets beslut 1364/2006/EG av den 6 september 2006 om riktlinjer för transeuropeiska energinät och om upphävande av beslut 96/391/EG och beslut nr 1229/2003/EG (EUT L 262, 2006, s. 1), och att den omständigheten att det angripna beslutet kan öka användningen av en sådan infrastruktur är förenlig med gemensamma och europeiska intressen.
- 66 Kommissionen har vidare bestritt att den ändring av reglerna för driften av gasledningen OPAL, som godkänts genom det angripna beslutet, kan skada försörjningstryggheten för naturgas i Central- och Östeuropa i allmänhet och i Polen i synnerhet.

1) *Räckvidden av principen om energisolidaritet*

67 I artikel 194.1 FEUF föreskrivs följande:

”Inom ramen för upprättandet av den inre marknaden och dess funktion och med hänsyn till kravet på att skydda och förbättra miljön ska målet för unionens politik på energiområdet vara att i en anda av solidaritet mellan medlemsstaterna

- a) garantera att energimarknaden fungerar,
- b) garantera energiförsörjningen i unionen,
- c) främja energieffektivitet och energibesparingar samt utveckling av nya och förnybara energikällor, och
- d) främja sammankopplade energinät.”

68 Genom denna bestämmelse, som infördes genom Lissabonfördraget, skapades en uttrycklig rättslig grund för unionens politik på energiområdet i EUF-fördraget, som tidigare bland annat grundade sig på den tidigare artikel 95 EG, som avsåg förverkligandet av den inre marknaden (nu artikel 114 FEUF).

69 Denna anda av solidaritet som omnämns i artikel 194.1 FEUF är ett särskilt uttryck på detta område av den allmänna principen om solidaritet mellan medlemsstaterna, som bland annat nämns i artikel 2 FEU, artikel 3.3 FEU och artikel 24.2 och 24.3 FEU samt artikel 122.1 FEUF och artikel 222 FEUF. Denna princip ligger till grund för hela unionens system i enlighet med det åtagande som anges i artikel 4.3 FEU (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 december 1969, kommissionen/Frankrike, 6/69 och 11/69, ej publicerad, EU:C:1969:68, punkt 16).

70 När det gäller dess innehåll ska det understrykas att solidaritetsprincipen innefattar rättigheter och skyldigheter för både unionen och medlemsstaterna. Unionen är å ena sidan bunden av en solidaritetsplikt gentemot medlemsstaterna och medlemsstaterna är å andra sidan bundna av en solidaritetsplikt dem emellan och i förhållande till unionens gemensamma intresse och dess politik.

71 Inom ramen för energipolitiken innebär detta bland annat skyldigheter till ömsesidigt bistånd för det fall att en medlemsstat, till exempel till följd av naturkatastrofer eller terroristhandlingar, befinner sig i en kritisk situation eller i ett nödläge när det gäller dess gasförsörjning. I motsats till vad kommissionen har gjort gällande, kan principen om energisolidaritet emellertid inte begränsas till sådana extraordinära situationer som uteslutande omfattas av unionslagstiftarens behörighet – en behörighet som har genomförts i sekundärrätten genom antagandet av förordning nr 994/2010 (ersatt av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1938 av den 25 oktober 2017 om åtgärder för att trygga naturgasförsörjningen och om upphävande av förordning nr 994/2010 (EUT L 280, 2017, s. 1)).

72 Tvärtom innefattar solidaritetsprincipen även en allmän skyldighet för unionen och medlemsstaterna att, inom ramen för utövandet av deras respektive behörighet, beakta andra aktörers intressen.

73 Vad särskilt angår unionens energipolitik, innebär detta att unionen och medlemsstaterna, vid utövandet av sina befogenheter inom ramen för denna politik, ska sträva efter att undvika att vidta åtgärder som negativt kan påverka unionens och de övriga medlemsstaternas intressen när det gäller försörjningstryggheten, deras ekonomiska och politiska livskraft samt spridningen av gasförsörjningskällor eller försörjningen, och att i detta beakta deras ömsesidiga beroende och deras faktiska solidaritet.

- 74 I artikel 36.1 i direktiv 2009/73 kommer dessa överväganden bland annat till uttryck i begreppen ”en effektivt fungerande inre marknad för naturgas” eller att ”det reglerade system till vilket infrastrukturen är kopplad [ska] fungera [effektivt]”, som anges i nämnda bestämmelse i punkt e, utan att emellertid vara begränsade till dessa begrepp.
- 75 I detta hänseende underströks, såsom unionslagstiftaren har anfört i skäl 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer och om upphävande av beslut nr 1364/2006/EG och om ändring av förordningarna (EG) nr 713/2009, (EG) nr 714/2009 och (EG) nr 715/2009 (EUT L 115, 2013, s. 39), vid Europeiska rådets möte den 4 februari 2011 behovet av att modernisera och utvidga Europas energiinfrastruktur och koppla samman näten över gränserna för att uppnå en fungerande solidaritet mellan medlemsstaterna, tillhandahålla alternativa tillförsel- och transitvägar samt energikällor och utveckla förnybara energikällor som kan konkurrera med traditionella energikällor. Det betonades också att ingen medlemsstat bör vara isolerad från de europeiska gas- och elnäten efter år 2015 eller riskera sin energiförsörjning på grund av att det saknas lämpliga anslutningar.
- 76 Tribunalen kan således inte godta det argument som kommissionen anförde vid förhandlingen, nämligen att kommissionen, genom att medge att artikel 36.1 i direktiv 2009/73 genomför den solidaritetsprincip som anges i artikel 194.1 FEUF, vederbörligen beaktade denna princip enbart genom att ha genomfört en prövning utifrån de kriterier som föreskrivs i artikel 36.1 i direktiv 2009/73.
- 77 Tillämpningen av principen om energisolidaritet innebär emellertid inte att unionens energipolitik inte i något fall får ha en negativ inverkan på en medlemsstats särskilda intressen på energiområdet. Unionsinstitutionerna och medlemsstaterna är däremot skyldiga att vid genomförandet av denna politik beakta såväl unionens som de olika medlemsstaternas intressen och göra en avvägning mellan dessa intressen i händelse av konflikter.
- 78 Mot bakgrund av denna räckvidd av solidaritetsprincipen ankom det på kommissionen att, inom ramen för det angripna beslutet, bedöma om den ändring av reglerna för driften av gasledningen OPAL, som den tyska tillsynsmyndigheten hade föreslagit, kunde påverka andra medlemsstaters energiintressen och, om så var fallet, göra en avvägning mellan dessa intressen och det intresse som nämnda ändring medförde för Förbundsrepubliken Tyskland och, i förekommande fall, unionen.

2) Huruvida det angripna beslutet innebär ett åsidosättande av principen om energisolidaritet

- 79 Tribunalen konstaterar att den prövning som anges i punkt 78 ovan saknas i det angripna beslutet. Det är inte bara så att principen om solidaritet inte nämns i det angripna beslutet, det framgår inte heller av beslutet att kommissionen faktiskt har gjort en prövning utifrån denna princip.
- 80 Det är riktigt att kommissionen i punkt 4.2 i det angripna beslutet (skälen 48–53) har yttrat sig över kriteriet avseende förbättring av försörjningstryggheten. Efter att ha hänvisat till prövningen av detta kriterium i det ursprungliga beslutet, där kommissionen drog slutsatsen att detta var uppfyllt, konstaterade den att det förslag som BNetzA hade lagt fram inte påverkade denna slutsats.
- 81 För det första ska det emellertid påpekas att såväl den granskning som gjordes i det ursprungliga beslutet som den kompletterande prövningen i det angripna beslutet endast avser den verkan som idrifttagandet och ökningen av den kapacitet som faktiskt utnyttjats i gasledningen OPAL har på unionens försörjningstrygghet i allmänhet. Kommissionen har således, bland annat i punkt 4.2 i det angripna beslutet, anfört att tillgången till ytterligare överföringskapacitet vid den tysk-tjeckiska gränsen gynnade alla de regioner som från denna plats var tillgängliga för befintlig eller framtida

infrastruktur, och vidare att den extra kapaciteten inte gjorde det möjligt att fullt ut ersätta andra transiteringsvägar. Kommissionen har däremot inte prövat vilken inverkan ändringen av reglerna om driften av gasledningen OPAL har på Polens försörjningstrygghet.

- 82 Det ska för det andra påpekas att de mer övergripande aspekterna av principen om energisolidaritet inte omnämns i det angripna beslutet. Det framgår inte att kommissionen har undersökt vilka konsekvenser överföringen till transitområdet Nord Stream 1/OPAL av en del av de naturgasvolymerna som tidigare transporterades genom gasledningarna Yamal och Braterstwo på medellång sikt skulle kunna få för bland annat för Republiken Polens energipolitik, eller att den har gjort en avvägning mellan dessa verkningar och den ökning av försörjningstryggheten på unionsnivå, som kommissionen har konstaterat uppkommer.
- 83 Under dessa omständigheter konstaterar tribunalen att det angripna beslutet antogs i strid med principen om energisolidaritet, såsom den formulerats i artikel 194.1 FEUF.
- 84 Talan ska således vinna bifall såvitt avser Republiken Polens första grund, i den del den grundar sig på ett åsidosättande av denna princip.
- 85 Av det ovan anförda följer att talan ska bifallas och det angripna beslutet ogiltigförklaras.

2. De övriga grunderna

- 86 Eftersom det angripna beslutet ska ogiltigförklaras såvitt avser den första grunden, saknas det anledning för tribunalen att pröva de övriga grunder som Republiken Polen har åberopat.

V. Rättegångskostnader

- 87 Enligt artikel 134.1 i rättegångsreglerna ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Republiken Polen har yrkat att kommissionen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom kommissionen har tappat målet, ska Republiken Polens yrkande bifallas.
- 88 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska de medlemsstater som intervenerat i målet bära sina rättegångskostnader. Följaktligen ska Republiken Lettland, Republiken Litauen och Förbundsrepubliken Tyskland bära sina rättegångskostnader.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (första avdelningen i utökad sammansättning)

följande:

- 1) **Kommissionens beslut C(2016) 6950 final av den 28 oktober 2016 om ändring av villkoren för undantag för OPAL-gasledningen från kraven på tillträde för tredje part och reglerade tariffer som beviljats enligt direktiv 2003/55/EG ogiltigförklaras.**
- 2) **Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader och ersätta Republiken Polens rättegångskostnader.**
- 3) **Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Lettland och Republiken Litauen ska bära sina rättegångskostnader.**

Pelikánová

Valančius

Nihoul

Svenningsen

Öberg

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 10 september 2019.

Underskrifter

Innehållsförteckning

I. Tillämpliga bestämmelser	2
II. Bakgrund till tvisten	4
III. Förfarandet och parternas yrkanden	6
IV. Rättslig bedömning	8
A. Huruvida Republiken Polens inlägga av den 13 mars 2017 kan tas upp till sakprövning	8
B. Prövning i sak	9
1. Den första grunden avseende åsidosättande av artikel 36.1 a i direktiv 2009/73, jämförd med artikel 194.1 b FEUF, och av solidaritetsprincipen	10
a) Det påstådda åsidosättandet av artikel 36.1 a i direktiv 2009/73	10
b) Det påstådda åsidosättandet av artikel 194.1 FEUF	11
1) Räckvidden av principen om energisolidaritet	13
2) Huruvida det angripna beslutet innebär ett åsidosättande av principen om energisolidaritet	14
2. De övriga grunderna	15
V. Rättegångskostnader	15